

หมู่บ้าน “เคาบอย” ในเมืองจีน

ถ้าใครหลุดเข้าไปในบริเวณนี้อาจเหลือนึกว่าถูกเครื่องหมุนเวลาผันกลับไปสู่ยุคเคาบอย หรือ American Frontier เพราะหน้าตาบ้านเรือนถนนหนทาง การแต่งกายของผู้คนบางส่วน ช่างเหมือนที่เคยเห็นในหนังเคาบอย เพียงแต่หน้าตาคนเหล่านั้นเป็นคนเอเชียล้วน ขับรถ Audi / Land Rover แทนขี่ม้า และสถานที่ตั้งนั้นอยู่ในประเทศจีน

นักธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของจีนหัวใสด้านการตลาด รู้ว่าเศรษฐกิจจีนต้องการบ้านหลังใหญ่ อยู่ห่างไกลสภาพอากาศเป็นพิษ มีความแปลกใหม่ชนิดที่เอาไปคุยได้ ประการสำคัญเลียนแบบที่เห็นในภาพยนตร์อีกทั้งได้รับ “คำนิยมอเมริกัน” แบบเก๋ๆอีกด้วย จึงเกิดชุมชนเคาบอยขึ้น

“บ้านจัดสรร” หรือรีสอร์ทแห่งนี้ตั้งอยู่ชานกรุงปักกิ่ง มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Jackson Hole” สร้างมากกว่า ๑๐ ปีแล้ว มีบ้านทั้งหมด ๑,๕๐๐ หลัง เจ้าของอ้างว่าขายไปแล้วกว่าร้อยละ ๕๐ ราคาต่ำสุด ๖๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ (๒๒,๕๓๐,๒๕๐ บาท) แต่ถ้าใหญ่มากเจ้าของธุรกิจเรียกว่าคฤหาสน์ ก็ตก ๘ ล้านเหรียญ (๒๘๘,๓๘๗,๒๐๐ บาท)

โครงการอสังหาริมทรัพย์นี้ใหญ่โตมโหฬาร ขายความเป็นอเมริกัน ตั้งแต่เรียกชื่อว่า “Hometown America” (ชื่อจริงคือ “Jackson Hole” แต่คนจีนไม่ชอบเรียกชื่อนี้) มีชื่อถนน เช่น Aspen / Moose / Route 66 ฯลฯ และมีโบสถ์สไตล์ American Frontier ให้ประกอบพิธีด้วย

แต่ละบ้านมีรั้วเตี้ยๆกันแบ่งบริเวณ หลายหลังมีสระว่ายน้ำ ต้นคริสต์มาสที่ลงทน ตัวบ้านเป็นท่อนซุงซึ่งใหญ่โต มีหลายห้องนอน มีร้านขายอาหารอเมริกัน ภายในหมู่บ้าน ผู้คนก็แต่งตัวกันสบายๆสไตล์คนอเมริกัน (ก็จะเป็นอเมริกันทั้งทีก็ต้องเป็นให้หมดสิ) อย่างไรก็ตามตั้งแต่ Xi Jinping เป็นประธานาธิบดีเมื่อ ๓ ปีก่อน เจ้าของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และชาวหมู่บ้านนี้ก็ดูจะไม่เป็นสุขนัก

American Frontier หมายถึงชายขอบของดินแดนที่ถูกบุกกรุกเข้าไปด้านในของแผ่นดินสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันโดยคนผิวขาว ยุคของเคาบอยก็คือ ยุคระหว่าง ค.ศ. ๑๖๐๗-๑๕๒๐ ส่วนช่วงเวลาที่คึกคักที่สุดคือ ระหว่าง ค.ศ. ๑๗๘๓-๑๕๒๐

คนยุโรปหลังไหลมาจากทุกสารทิศเพื่อแสวงหาชีวิตใหม่ หลีกหนีการถูกกดขี่กันหลายเรื่อง จับจองตั้งรกรากกันเป็นแหล่งอยู่ทั่วไปหมด ไม่ว่าจะดินแดนของพวกอพยพจากเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส สเปน รัสเซีย สวีเดน ฯลฯ

วัฒนธรรมเคาบอยเป็นผลพวงจากการหล่อหลอมของวัฒนธรรมยุโรป ความคิดในเรื่องเสรีภาพ ความเท่าเทียมกัน ความยุติธรรม โอกาส จึงเป็นเรื่องสำคัญของคนเหล่านี้และถ่ายทอดมาถึงลูกหลานในปัจจุบัน

เศรษฐีจีนเหล่านี้เป็นพวก (very) New Rich โดยเคยอยู่ภายใต้ระบบคอมมิวนิสต์มากกว่า ๓๐ ปี แต่เมื่อหันมาใช้ระบบตลาดเสรีก็ยอมมีคนรวยขึ้นมาทันที ตลาดจีนใหญ่มาก (ประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านคน) และเมื่อการค้าโลก มันโยงใยถึงกันหมด ตลาดสินค้าจีนจริงๆจึงใหญ่กว่านั้นมาก

เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วจะไม่มีคนรวยพอซื้อบ้านแบบนี้ได้อย่างไร

ที่จริงก็มีหมู่บ้านสไตล์ยุโรปต่าง ๆ เช่นกัน แต่ไม่ดังเท่า “Jackson Hole” นี้ ที่บังเอิญเป็นอเมริกัน ซึ่งปัจจุบันอยู่ในยุคชาตินิยมของจีน และยุคจีน-อเมริกาขัดแย้งกันหนัก มันก็เลยกลายเป็นเรื่องขึ้นมา

ประธานาธิบดี Xi Jinping ผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์จีน สนับสนุน “Chinese Dream” หรือการสร้างชาตินิยมโดยการกลับคืนสู่วัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิม ตลอดจนสร้างกองทัพจีนให้เข้มแข็ง

ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมา พรรคคอมมิวนิสต์พยายาม “ขับไล่ผี” ตะวันตกบางตัว เช่น ความคิดในเรื่องสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญ ฯลฯ โดยมองว่าเป็นสิ่งคุกคามประเทศ ถึงแม้ว่าจะไม่เคยมีการเอ่ยชื่อเจ้าตัวรับของ “ผี” เหล่านี้ แต่ก็รู้กันดีว่าเป็น สหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ดีการรณรงค์ “ขับไล่ผี” ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะไม่สามารถทำให้ความนิยมความคิดตะวันตก ตลอดจนสินค้าต่างประเทศลดลงหรือไปเที่ยวต่างประเทศกันลดลง การศึกษาในมหาวิทยาลัยอเมริกา คือความฝันสูงสุดของเยาวชนจีนจำนวนมาก

เมื่อเกิดการ “ขับไล่ผี” เช่นนี้ขึ้น เจ้าของบ้านใน “Jackson Hole” ก็ร้อนตัวเพราะดูเหมือนว่าจะไม่รักชาติ พวกเขาชี้แจงว่าเขาเพียงอยู่บ้านสไตล์อเมริกันในประเทศจีนเท่านั้น ไม่ต่างอะไรไปจากคนจีนทั้งหลายที่ชอบดูหนังฮอลลีวูด

นอกจากนี้ เจ้าของบ้านก็บอกว่าการอยู่หมู่บ้านเช่นนี้ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น นอกจากชีวิตเงียบสงบ อากาศดีแล้ว ยังได้มีโอกาสรู้จักเพื่อนบ้านไปมาหาสู่กัน มันอาจไม่เหมือนอเมริกันแท้ แต่มันก็แตกต่างกว่าที่อื่นในเมืองจีน

เจ้าของธุรกิจกำลังปลูกอพาร์ทเมนต์ขนาดกลาง ๒๐๐ หน่วย ที่ราคาไม่สูงเทียมเมฆ สร้างโรงเรียน และทาวน์เฮ้าส์อีก ๒,๐๐๐ หน่วย เพื่อให้คล้ายบรรยากาศของตอนเหนือของแคลิฟอร์เนียที่ปลูกไวน์กันมาก (เจ้าของบ้านเหล่านี้นิยมดื่มไวน์กันเป็นพิเศษ) ปัญหาที่ปวดหัวของเจ้าของธุรกิจก็คือ เสียขเรียกห้องให้ปลูกบ้านแนวเหนือ-ใต้ เพื่อให้สอดคล้องกับฮวงจุ้ย (วัฒนธรรมเคาบอยบวกรวมฮวงจุ้ย) และบ้านหลายหลังเริ่มสร้างกำแพงกันระหว่างบ้านตามความเคยชินของสังคมจีน

จากเดิมที่เคยเป็นบ้านพักระหว่างเสาร์อาทิตย์ ก็กลายเป็นบ้านอยู่อาศัยถาวรมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อรถไฟความเร็วสูงกระจายไปทั่วประเทศจีน การเดินทางไกลๆก็กินเวลาน้อยลงมาก จนสามารถไปทำงานแบบเช้าเย็นกลับได้

การเมืองสามารถเข้าไปแทรกแซงสไตล์ของการใช้ชีวิตในด้านที่อยู่อาศัยได้ในประเทศนี้ ในโลกปัจจุบันที่ทุกอย่างดูจะโยงใยถึงกันอย่างซับซ้อนและลึกซึ้ง ปรากฏการณ์เช่นนี้ไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจ (ที)